

[Arbejdsministeren.]

EF-Rådets direktiv af 10. februar 1975 om lige løn til mænd og kvinder og hermed sikre en ret til ligeløn for dem, der ikke allerede nu kan håndhæve en sådan ret over for deres arbejdsgiver.

Indledningsvis vil jeg gerne nævne, at både forhandlingerne om den danske stillingtagen til EF-Rådets direktiv og udformningen af det foreliggende lovforslag er foregået i snævert samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Her i landet har ligelønsprincippet længe været gældende inden for den offentlige sektor, og med vedtagelsen af forligsmændens mæglingforslag i 1973, er det også gennemført i den del af den private sektor, der er dækket af kollektive overenskomster.

Det nu fremsatte lovforslag indeholder to væsentlige ting.

For det første giver det de lønmodtagere, der ikke har ret til ligeløn efter en kollektiv overenskomst, en sådan ret, der kan håndhæves for domstolene.

For det andet giver det beskyttelse mod afskedigelse, der er en følge af, at man har anlagt sag mod sin arbejdsgiver for at få ligeløn, idet den pågældende lønmodtager i et sådant tilfælde har ret til at kræve godtgørelse for urimelig afskedigelse.

Jeg vil gerne understrege, at hvor det drejer sig om lønmodtagere, der har krav på ligeløn efter kollektiv overenskomst, ændrer loven ikke den allerede eksisterende retstilstand. Et sådant krav skal fortsat behandles ad fagretslig vej.

Imidlertid kan det forekomme, at en lønmodtager, der ifølge overenskomst har krav på ligeløn, ikke — eller kun i utilstrækkeligt omfang — er beskyttet mod urimelig afskedigelse, når han vil håndhæve dette.

Forslaget giver her den pågældende en ret til at kræve godtgørelse, og ligesom i de situationer, hvor beskyttelse mod afskedigelse er hjemlet i kollektiv overenskomst, er afgørelsen af spørgsmålet henlagt til de fagretslige instanser.

Til slut vil jeg henvise til, at regeringen i år har vedtaget at oprette et ligestillingsråd med den opgave at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder bl. a. på arbejdsmarkedet og følge udviklingen på dette område. Lovforslaget er endnu et led i be-

stræbelserne på at ligestille mænd og kvinder i det danske samfund.

Med disse ord vil jeg anmode om tingets hurtige og velvillige behandling af lovforslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Lysholt Hansen) (S):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg på 17 medlemmer angående ministerkontrol med bevillinger, idet jeg henviser til forslaget tekst og de ledsagende bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til handelsministeren af Maigaard og Gert Petersen.

(Forespørgsel nr. III. Anmeldt 13/11 75).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om fiksering og aftrapning af den primær- og amtskommunale grundskyld [af Erhard Jakobsen m. fl.].

(Andre selvstændige forslag nr. I. Fremsat 8/10 75).

Forslaget sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Det forslag, der her er til behandling, er ganske enslydende med det forslag, som centrum-demokraterne fremsatte i sidste folketingssamling, og som vi behandlede her i tinget den 9. april 1975. Det går ud på, at man faktisk fuldstændig ophæver grundskatterne, når det drejer sig om en almindelig ejendom, over en 15-årig periode, og når det drejer sig om en landbrugsejendom over en 5-årig periode.

Jeg kan derfor i det hele henvise til de bemærkninger, jeg fremsatte ved den lejlighed. Jeg finder fortsat ikke, at man fra lov-

[Indenrigsministeren.]

givningsmagtens side bør gribe ind i den adgang, som kommunerne traditionelt har haft til at fordele skatteudskrivningen på indkomster og grundværdier.

Hvad specielt grundbeskatningen af landbrugsejendomme angår, finder jeg, at der efter Danmarks tilslutning til fællesmarkedet ikke er umiddelbart grundlag for en særlig lempelsesordning for landbruget, men at dette erhverv på samme måde som industrien må betale de skatter, der hviler på dets grundværdier. Men det kommer vi i øvrigt tilbage til senere.

Det forslag, som centrum-demokraterne har fremsat, betyder, at man ophæver den beskatning på 3 mia kr., som grundbeskatningen i dag udgør. Lad mig yderligere oplyse, at grundbeskatningen i snit kun er steget fra 12,09 promille til ca. 13 promille for 1976-77, således at kommunerne ikke, om man så må sige, benytter den mulighed, der er til yderligere at grundbeskatte ejendommene.

Til slut vil jeg gerne sige, at der er et ganske væsentligt moment, der synes at have undgået centrum-demokraternes opmærksomhed, nemlig at fristen for udarbejdelse af de kommunale budgetter nu er passeret, således at udskrivningen af kommunal indkomstskat og grundskyld for det regnskabsår, der begynder den 1. april 1976, er fastlagt, og det vil være interessant at vide, hvordan centrum-demokraterne herefter har tænkt sig at kommunerne skulle have dækning for det provenutab, der vil opstå i det kommende regnskabsår, såfremt deres forslag blev gennemført.

Jeg kan i det hele ikke på nogen måde anbefale centrum-demokraternes forslag.

Karl Nielsen (S):

Jeg kan erklære mig enig med indenrigsministeren i, at dette forslag til folketingsbeslutning er kommet en postgang for sent, idet alle kommuner og amter allerede mindst 8 dage før forslagets fremsættelse har fastlagt budgetterne for 1976-77, og de vil jo lide et provenutab, hvis dette forslag blev gennemført. Så allerede af den grund er vi i mit parti betænkelige ved forslaget.

Man har endvidere i bemærkningerne undladt at oplyse, at gennemførelse af forslaget i sin fulde konsekvens drejede sig om

ca. 3 mia kr. i grundskatter, som man vil foretage en omlægning af til personlige skatter. Efter min opfattelse vil det blive til gunst for de største ejendomsbesiddere, hvorimod ejerne af mindre ejendomme og parcelhuse nok vil få en mindre lettelse i grundskylden, men i de fleste tilfælde vil den personlige skat stige mere.

Vi finder, at det er urimeligt at foretage en sådan omlægning af byrderne. Vi finder også, at dette forslag er et unødvendigt indgreb i det kommunale selvstyre. Mit parti er af de nævnte og flere andre grunde betænkelige ved forslaget, og vi kan ikke medvirke til eller anbefale dets gennemførelse.

Aksel Pedersen (V):

Forslaget til folketingsbeslutning, der er fremsat af centrum-demokraterne, har selvfølgelig vor sympati på mange måder, fordi det jo minder meget om de forslag, vi selv har fremsat i de foregående år, og som blev fremsat af fremskridtspartiet sidste år. Men efter resultatet af de afstemninger, der har været, er vi nok blevet lidt tvivlende over for, om det er her, vi skal sætte ind. Vi har derfor selv fremsat et forslag, og det forslag vil vi nok arbejde for i denne samling, men vi ser med sympati på det af centrum-demokraterne fremsatte forslag.

Maisted (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke støtte centrum-demokraternes forslag. Det er for vidtgående. Vi finder, at der er andre skatter, der bør lattes, før man griber til så drastiske midler som at afskaffe grundskatterne tolt.

Aase Ølesen (RV):

Da der er tale om en ordret genfremsættelse fra sidste samling, skal jeg på det radikale venstres vegne blot henvise til mit indlæg på det tidspunkt, og jeg skal i øvrigt slå fast, at vi fortsat er imod at fremme denne folketingsbeslutning.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg kan for mit vedkommende for så vidt også blot henvise til de bemærkninger, jeg gjorde, da forslaget sidst var fremme, men vil da også sige, at vi dengang gav udtryk for, at vi gerne ville drøfte de tanker, der ligger bagved, selv om vi ikke ser, at løsnin-

[Hagen Hagensen.]

gen er umiddelbart om hjørnet, og det er da helt klart, at man ikke kan sætte det i kraft sådan lige pr. omgående, når fristen for budgetter for kommuner for næste år er løbet til ende.

Jeg kan ikke se, at der i denne forbindelse skulle være noget om, at det er et indgreb i det kommunale selvstyre, at man vil gå til at afvikle grundskatter. Jeg tror i det hele taget, at skatter på alt, hvad der vedrører jord, ikke længere er gode skatter, og det vil vi da gerne drøfte. Der er så mange steder, hvor kommunernes ting er fastlagt på en sådan måde, at de ikke selv kan udskrive skatter og afgifter. Det kan der ikke være noget i vejen for at man overvejer og drøfter. Vi vil gerne under udvalgsarbejdet se på, om der ad denne vej kan findes en løsning, hvorved i hvert fald jordskatterne lettes, og det kommer vi jo til at drøfte under behandlingen af de kommende forslag.

Jeg vil altså for mit vedkommende blot sige, at vi som sagt vil kigge meget nøje på tingene og være med til at søge at finde en løsning, der går ud på at lempe jordbeskattningen.

Ømann (SF):

Af de forslag, vi skal behandle i dag, er dette det mest vidtgående, fordi det vil afskaffe samtlige grundskatter, også selv om aftrapningen altså skal ske over en længere periode. Det siger sig selv, at vi ikke kan medvirke til et forslag af denne karakter, men jeg skal komme tilbage til mine principielle betragtninger under behandlingen af de senere lovforslag.

Ritta Ahm (KrF):

Dette beslutningsforslag kan kristeligt folkeparti ikke tilslutte sig af forskellige årsager. For det første indebærer det en social skævhed. Vi kommer heller ikke uden om, at mange parcelhusejere alene ud fra de skattemæssige fordele, der findes ved de rentefradragsregler, vi har i dag, køber huse.

Det mest korrekte og retfærdige må være at nedsætte indkomstskatten i stedet for denne generelle nedsættelse af både den primære og den amtskommunale grundskyldpromille.

Jeg ved godt, at forslagsstillerne tænker på den lille mands hus, men som sagt er der

så mange forskellige facetter i hele grundskyldsspørgsmålet, som også er blevet diskuteret til uendelighed her i tinget i sidste samling, at jeg kun kan sige, at forslagsstillerne må forsøge at finde andre måder at hjælpe de dårligst stillede husejere på. Det er efter min opfattelse ikke vejen med dette beslutningsforslag. Selv partiet venstre har forstået, at tiden er løbet fra de tanker, der ligger heri. Det ses tydeligt af det forslag, som nu ligger fra venstres side.

Samtidig vil jeg gerne sige, at kristeligt folkeparti går ind for alene at afskaffe skat af produktionsjord, og som sagt går også det lovforslag ud herpå, som jeg har fremsat, og som kommer til behandling her i tinget i dag.

Fuglsang (DKP):

Kommunisterne kan ikke støtte forslaget, dels af principielle grunde, som vi vil vende tilbage til ved behandlingen af de følgende forslag, dels af de mere praktiske grunde, som bl. a. er fremhævet af den socialdemokratiske ordfører.

Ordføreren for forslagsstillerne (Erhard Jakobsen) (CD):

Jeg synes, vi skal begynde med at klare en lille praktisk vanskelighed. Vi kan straks erklære os indforstået med, at vi rykker terminerne et år, det er jo fuldstændig ligegyldigt, hvornår man begynder på ordningen. Jeg kan tænke mig, at sammenhængen er den, at vi oprindeligt har kørt dette forslag frem for meget længe siden, og i mellemtiden er fristerne blevet forskudt. Men det er da fuldstændig ligegyldigt, det kan da enhver se. Om man fastsætter i loven en dato et år før eller senere er naturligvis for den principielle diskussion ligegyldigt, for jeg har da ikke drømt om, at folketingets flertal ville vedtage dette forslag, men jeg kan forsikre medlemmerne for, at det vil være her hvert år, indtil der vindes forståelse for, at grundskyldslovgivning simpelt hen er passé.

Tankerne om grundskyld kom frem i husmandsbevægelsens tid på et tidspunkt, hvor det gjaldt om at tvinge jord over i den økonomisk rigtige anvendelse, en håbløst forældet tankegang i dag, hvor man verden over nedlægger små brug for at erstatte dem med større. Og i byerne, hvor man har by-

[Erhard Jakobsen.]

planlagt, er der ikke noget, der hedder den økonomisk rigtige anvendelse, simpelt hen fordi byplanen fortæller, hvilken anvendelse der skal være. En håbløst forældet tankegang har man her i landet holdt fast ved, mens den ikke findes i ret mange andre lande. Det er den tankegang, vi ønsker at gøre det af med.

Ministerens indvendinger var ikke sagligt korrekte. Det drejer sig ikke om 3 mia kr. i provenu, det drejer sig om 1.500 mill. kr. Ministeren burde have oplyst, at de 3 mia kr. i grundskatter er fradragsberettigede på selvangivelsen, og med en trækprocent på 50 i gennemsnit betyder det, at staten og kommunerne mister et provenu på 1.500 mill. kr., når de 3 mia kr. trækkes fra. Derfor er det reelle beløb, man skal skaffe dækning for over 15 år ved at tage lidt ad gangen, 1.500 mill. kr., det er altså noget med 100 mill kr. eller noget i den retning ad gangen. Det er bagateller sammenlignet med det offentliges samlede budgetter.

Og naturligvis skulle vi have den med de rige og de fattige. Talrige erfaringer fra kommuner viser, at det ligger lige omvendt af, hvad gode socialdemokratiske kommunalfolk har holdt på i årevis. Det er sådan, at det er de mindste indkomster blandt parcellusejerne, der kommer til at betale mest, og det er de største, der kommer til at betale mindst. Det ligger jo i fradragsretten.

En mand med en trækprocent på 66 betaler $\frac{1}{3}$ af sin ejendomsskat selv, hvorimod en mand med en lav trækprocent betaler $\frac{2}{3}$ af sin ejendomsskat selv. Er det den måde, man ønsker skatterne fordelt på?

Og så diskussionen om indkomstskat og ejendomsskat. Hvad kalder man det her? Er det ikke en indkomstskat? Er det ikke noget, der skal tages ud af folks indkomster? Det er bare et fuldstændig fortvivlet grundlag, hvor man i to kommuner med 5 km's mellemrum kan have en grundskyldpromille på henholdsvis 4 og 60. Hvor ligger den højere retfærdighed i det set fra grundejernes synspunkt?

Så er der en gammel påstand om, at det udliges ved, at det påvirker grundpriserne. Det passer overhovedet ikke, det er der masser af beviser for fra de københavnske omegnskommuner, hvor grundene koster

nøjagtig det samme, til trods for at grundbeskatningen er vidt forskellig.

Alle de hypoteser, der har været bygget op på grundskyldideen i årenes løb, er for længst modbevist af praktiske ting. Derfor har jo også tidligere socialdemokratiske regeringer taget konsekvensen. Først ophævede man grundstigningsskylden, så ophævede man statsgrundskylden, og derfor er det kun at tage det sidste skridt og sørge for, at den sidste rest af denne helt forældede tankegang forsvinder ud af dansk lovgivning.

Naturligvis ved vi da godt, at det her ikke bliver gennemført på en studs, men vi ønsker at blive ved med at gøre folketinget opmærksom på, at der sker en drønende uret over for masser af grundejere. Det er ikke specielle grupper af grundejere. Det kommer an på, hvor i landet de bor og mange, mange andre forskellige ting, men det bliver det jo ikke mere rimeligt af.

Der er også en social fordeling i det her, idet netop de mennesker, som har anskaffet hus for mange år siden, dengang grundene var billige og pengene til et hus ikke var så meget, nu sidder med frygten for, at de på et eller andet tidspunkt simpelt hen ikke længer kan klare det her. Hver gang kommunerne forhøjer deres grundskyldpromiller — og det gør de jo, når ikke de tør hæve skatteprocenten — så sker der simpelt hen det, at de mennesker bliver bange for, at nu nærmer det tidspunkt sig, hvor de ikke længer kan holde på huset.

Jeg ved da godt, at vi her i folketinget engang meget modstræbende vedtog en meget fornuftig lov, hvorefter kommunerne skal hjælpe de gamle, når de beder om det, men det giver alligevel en skævhed, idet mange mennesker er bange for, at de derved kommer til at miste ejendomsretten til deres hus.

Naturligvis er mit parti praktisk indstillet, og vi vil her i tinget stemme for ethvert lovforslag, der nedsætter de skatter, der hviler på fast ejendom, og det skal vi gentage ved behandlingen af de kommende lovforslag. Kan vi nedsætte amtsgrundskyldpromillerne, er det i orden. Kan vi lette skatten på produktionsjord, er det i orden. Men jeg beder bare om, at man ikke under udvalgsarbejdet overser, at spørgsmålet går langt

[Erhard Jakobsen.]

videre end blot til disse enkelte ting, som har været nævnt og bliver nævnt i kommende taler.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg føler i og for sig ikke trang til at forlænge debatten. Jeg tror, at hr. Erhard Jakobsen og jeg, som jo engang havde nogenlunde samme standpunkter, er diametralt uenige på dette område, men det lader jeg ligge.

Jeg takker for hr. Erhard Jakobsens oplysning om, at 1975-76 ændres rent praktisk til 1976-77.

Hr. Erhard Jakobsen beskylder mig for, at jeg ikke kom med en saglig oplysning. Jeg har ikke talt noget om nettoprovenuet. Jeg sagde, at der flyttedes 3 mia kr. fra grundbeskatningen, og det synes jeg stadig væk er rigtigt.

Må jeg så endelig sige, at det var jo på hr. Erhard Jakobsens foranledning, at vi fik denne bestemmelse ind om, at man kunne tinglyse skatterne for folkepensionister og andre dårligt stillede. Den er fulgt op og forbedret også efter hr. Erhard Jakobsens ønske, men videre ønsker vi i hvert fald heller ikke at gå.

Ordføreren for forslagsstillerne (Erhard Jakobsen) (CD):

Det er så groft at sige, at jeg vil beskyldes af ministeren for noget, for jeg ved godt, at ministeren gav en korrekt oplysning, men den er blot ikke korrekt, hvis den står uden videre uddybning, for der flyttes ikke 3 mia kr.; resultatet bliver en nedsættelse af indkomstskatterne med 1.500 mill. kr., og derfor kan man ikke sige, at det er 3 mia kr., der hviler på grunden. Naturligvis kan man dele op i grundskatter og indkomstskatter bare efter statistikken, men det reelle er jo, at folk skal tage det af den indkomst, de tjener, og betale det, hvad enten det er beregnet efter en grundskyld, eller det er beregnet efter deres indkomst. Derfor vil jeg bare understrege, at det er det problem, som dette ting kommer til at stå over for. Det beløb, man skal godtgøre kommunerne, er ikke af denne størrelsesorden, det får ikke den finansielle virkning af 3 mia kr., og det var det tal, jeg gerne ville have ud af diskussionen og erstattet med de 1.500 mill. kr.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Det sidste har jeg ikke på nogen måde bestridt, og jeg må sige til hr. Erhard Jakobsen, at i det omfang, der er tale om en indkomstskat, hvori man kan fradrage ejendomsskatterne, er det rigtigt. I det tilfælde, hvor der ikke er nogen indkomstskat, og hvor der derfor ikke kan fradrages noget, er der tale om en direkte lettelse. Det findes der også eksempler på.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Erhard Jakobsen) (CD):

Det sidste er jeg glad for at ministeren understreger, at i de tilfælde, hvor der ikke er nogen indkomstskat, betyder dette en direkte lettelse. Ja netop, for i de tilfælde, hvor der ikke er nogen indkomstskat, vil der som oftest være tale om en så lav indkomst, at man ikke skal betale indkomstskat, og det er netop de mennesker, der i første række skulle hjælpes ad denne vej.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme [af Aksel Pedersen m. fl.].

(Lovforslag nr. 29. Fremsat 16/10 75).

Formanden:

Sammen med denne sag foretages de under punkterne 4 og 5 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme [af Ritta Ahm m. fl.].

(Lovforslag nr. 46. Fremsat 22/10 75).